

методів управління та регулювання туристичною галуззю на державному та регіональному рівні.

2. Для багатьох малих міст і сільських населених пунктів України туризм є найбільш перспективною галуззю, яка сприятиме їх соціально-економічному зростанню. Незважаючи на активізацію міської влади багатьох міст, недостатність досвіду, традицій та знань уповільнює розвиток туристичної галузі, тому вимагається її державна підтримка. Насамперед необхідні: розробка методичних документів, які допоможуть місцевій владі розвивати туризм, проведення науково-практичних семінарів із залученням зарубіжних спеціалістів з цих питань, розробка комплексної програми розвитку малих історичних міст України разом з представниками Спільноти малих історичних міст України.

3. Одним з видів діяльності в напрямі просування місцевого туристичного продукту є створення туристичних інформаційних центрів у формі державних підприємств, підпорядкованих органам місцевого самоврядування, які працюють на принципах самоокупності за рахунок отримання доходів від надання інформаційно-рекламних послуг подорожуючим та консультативних послуг виробникам туристичного продукту.

4. Отримані в роботі результати дозволяють внести пропозиції щодо покращення умов для розвитку міжнародного туризму в Україні. Ми вважаємо, що в Україні недостатньо використовується її високий рекреаційно-туристичний потенціал і пропонуємо включити до державної комплексної програми розвитку туристичної інфраструктури положення, які дозволять розвивати наукові дослідження, присвячені практичним проблемам керування туристичною індустрією України.

Список використаних джерел:

1. Артёмова А.В. Использование внешнеэкономических индикаторов для прогнозирования валютных курсов. Научно-технический сборник «Коммунальное хозяйство городов». Х.: Харьковский нац. университет городского хозяйства имени О.М. Бекетова, 2014. С 5-8. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/kgm_econ_2014_117_4.pdf

Окончук А. Р.,

здобувач вищої освіти СВО бакалавр, група БДі-1-17,

Науковий керівник – **Радіонова Н. Й.**, д.е.н, доцент,

професор кафедри обліку і аудиту,

Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ З ГРОШОВИМИ КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Гроші відіграють важливу роль в економіці будь-якого суспільства. Значення та функції грошей на макрорівні протягом багатьох століть привертали до себе увагу економістів-дослідників. Грошові потоки охоплюють усі сторони життя людей, усі стадії суспільного виробництва, обслуговують систему кругообігу доходів та продуктів суспільства [4].

Не менше значення мають грошові кошти і для життєдіяльності підприємства, функціонування якого можна розглядати як складний динамічний процес, що є

результатом безперервного циклічного руху грошових коштів. Грошові кошти не просто є головною складовою всіх фінансових операцій підприємства – вони беруть участь в забезпеченні всіх видів господарської діяльності. Грошові кошти є інструментом, за допомогою якого здійснюється облік вартості господарських засобів, обмін, платежі, накопичення капіталу та зростання ринкової вартості самого підприємства. Дефіцит грошових коштів призводить до низької ліквідності й платоспроможності підприємства та нівелює можливість його ефективного функціонування в довготерміновій перспективі. Тому, своєчасний аудит операцій з грошовими коштами є надто важливим для кожного підприємства.

Метою аудиту операцій з грошовими коштами та стану розрахунків є встановлення достовірності даних щодо їх фактичної наявності та руху, повноти і своєчасності відображення інформації в зведених документах та облікових регістрах, правильності ведення обліку грошових коштів і розрахунків відповідно до прийнятої облікової політики, достовірності відображення залишків у звітності підприємства.

Організація і методика проведення аудиту грошових коштів передбачає:

- складання та підписання договору на надання аудиторських послуг;
- діагностування системи внутрішнього контролю;
- розроблення плану та програми аудиту грошових коштів на підставі даних оцінювання системи внутрішнього контролю;
- здійснення обраних процедур з метою збору аудиторських доказів;
- оформлення робочої документації аудитора;
- формування висновків на підставі зібраних доказів;
- ознайомлення керівництва підприємства з аудиторським звітом.

Визначення межі суттєвості при обов'язковому аудиті допомагає визначити обсяг перевірки. Якщо операційний аудит замовлений власником в інших цілях, то межу суттєвості необхідно погодити з ним. Незначні порушення, що допускаються неодноразово, певним чином характеризують виконавців, але не завжди здатні вагомо вплинути на достовірність звітності та фінансовий стан підприємства [1].

Аудит внутрішнього контролю коштів повинен здійснюватися за наступними напрямками:

- розподіл функціональних обов'язків посадових осіб;
- забезпечення належних умов для збереження готівкових коштів;
- наявність контролю з боку керівництва за рухом коштів (наявність підписів керівництва на розрахункових документах);
- здійснення заходів, що попереджають порушення в грошовому обігу (нумерація банківських і касових документів; наявність пропусків чи порушень хронології в датах та нумерації; проведення раптових інвентаризацій каси тощо).

Залежно від оцінки системи внутрішнього контролю, встановленої тестуванням та вивченням актів перевірки ведення операцій із готівкою, аудитор встановлює види і кількість аудиторських контрольних процедур [3, с.182].

Одержавши в процесі попереднього тестування дані про систему внутрішнього контролю підприємства, аудитор приступає до розроблення плану аудиту. План аудиту є документом організаційно-методологічного характеру та складається з переліку робіт на основних етапах аудиту і строків їх виконання (табл. 1).

План аудиту грошових коштів підприємства

№ п/п	Види робіт	Запланований період проведення	Метод перевірки
1.	Загальне знайомство із станом обліку і контролю за грошовими коштами на підприємстві	04.02.2021 - 05.02.2021	Суцільний
2.	Збір попередньої інформації	06.02.2021- 07.02.2021	Вибірковий
3.	Документальна перевірка касових операцій	08.02.2021	Суцільний
4.	Документальна перевірка операцій з безготівковими коштами	09.02.2021- 11.02.2021	Вибірковий
5.	Оформлення результатів перевірки	12.02.2021	-

На підприємствах, де обороти готівкових коштів значні, доцільно буде планувати аудит окремо касових операцій і операцій з безготівковими коштами. За незначну кількість готівкових розрахунків немає сенсу виділяти касові та безготівкові операції в два окремих напрями перевірки. На підставі плану аудиту розробляється програма, яка деталізує методичні прийоми і робочі документи аудитора за наміченими в плані напрямками [3].

Можна сказати, що програма аудиту - це документ, що містить перелік завдань у визначеній послідовності їх виконання, за допомогою яких отримуються достатні та надійні аудиторські докази у відповідності до мети перевірки щодо відповідного клієнта. Іншими словами, програма аудиту - це докладні інструкції, яких повинні дотримуватися працівники аудиторської фірми в процесі здійснення аудиту фінансової звітності чи виконанні інших завдань. При плануванні перевірки, необхідно розподіляти завдання таким чином, щоб весь цикл операцій пов'язаних з обігом грошей в однаковій валюті перевіряв один аудитор.

Аудитори використовують різні методи фактичного і документального контролю. Вибір методів та процедур проведення аудиту залежить від таких чинників: особливості роботи підприємства, форми ведення бухгалтерського обліку, фінансового стану підприємства, обсягу документообігу тощо.

Важливим етапом аудиту є встановлення відповідності показників по взаємопов'язаним платіжним документам. Такий контроль доцільно проводити вибірково, результати перевірки аудитор фіксує у відповідному робочому документі.

Наприкінці перевірки виявлені порушення узагальнюються. Практика показує, що основними помилками при аудиті грошових коштів можуть бути:

- відсутність підписів у первинних касових документах;
- відсутність підтверджуючих документів для складання видаткових касових ордерів;
- несвоєчасне звітування за підзвітними сумами;
- перевищення залишків готівки в касі;
- недотримання ліміту розрахунків готівкою між юридичними особами;
- арифметичні помилки під час підрахунку оборотів;
- несвоєчасне оприбуткування в касу отриманої з банку готівки;
- перерахування грошових коштів безготівковим шляхом без підтверджуючих

первинних документів.

Заключним етапом аудиту є узагальнення результатів перевірки, встановлення у відповідності до МСА 320 "Суттєвість в аудиті" суттєвості виявлених помилок і порушень; а також формулювання відповідного звіту.

Список використаних джерел:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України № 2258-VIII від 21.12.2017 р. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
2. Рябчук О. Г., Коротаєва І. Р. Особливості та проблеми аудиту грошових коштів у касі та на рахунках суб'єкта господарювання у банку. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2018. Вип. 29(2). С. 181-184.
3. Радіонова Н. Й., Жура К. О. Концептуальний підхід до організації та методики проведення аудиту грошових коштів підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5750>
4. Accounting and verification of sustainable enterprise development reporting / M. Skrypnyk, N. Radionova, T. Vlasiuk, S. Bondarenko, O. Grygorevska // *IBIMA Business Review*. 2019. Vol. 2019. P. 1-10. URL: <https://ibimapublishing.com/articles/IBIMABR/2019/873407/>

Пестовська З. С., к.е.н., доцент,
доцент кафедри інноваційного менеджменту та фінансової аналітики,
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ В АУДИТІ

Ніяка аудиторська перевірка не може обійтися без вибірки. Не можна перевірити всі 100% документів, обрахувати заново все підсумки, здійснити усі зустрічні перевірки за кожною операцією. Аудит завжди обмежений двома факторами - часом і витратами. Аудитори можуть застосовувати статистичні і нестатистичні методи вибіркового дослідження. Статистичне вибіркоче дослідження - це використання математичного апарату для розрахунку формальних статистичних результатів. Основна перевага статистичних методів - це кількісна визначеність вибіркового ризику. Припустимо, аудитор отримує вибірку сотні рахунків-фактур із сукупності, перевіряє кожен на наявність транспортного документа і виявляє три винятки. Вирішення питання про те, яку сотню одиниць із сукупності вибрати, є проблемою отримання вибірки. Висновок про ймовірну норму винятків всієї сукупності при нормі винятків 3% - оціночна проблема. Методи відбору класифіковано у табл. 1 [1]

Таблиця 1

Методи створення вибірки

Методи відбору					
Випадковий відбір			Неймовірнісний відбір		
З таблиць випадкових чисел	Комп'ю-терний	Систематична вибірка	Блоковий	Невпорядкований	Оціночні методи

Звісно, частіше вдаються до статистичних методів при вибіркового дослідженнях в аудиті, але вони мають свої недоліки: певні аудиторські тести повинні виконуватися поза контекстом статистичних методів, наприклад, перевірки підсумків реєстрів бухгалтерії, огляд облікових записів та інтерв'ювання персоналу; часто вартість випадкового (імовірнісного) відбору або тестування достатньої кількості одиниць перевищує вигоду від такого підходу, наприклад,